

RÄDDNINGSTJÄNSTEN MJÖLBY

Olycksundersökning Brand i lägenhet

Mjölby

Handläggare: Per Molin

RÄDDNINGSTJÄNSTEN MJÖLBY

DOKUMENTINFORMATION

Ärende:	Olycksundersökning brand i lägenhet
Handläggare:	22, Per Molin
Kvalitetsgranskare:	JF, Jan-Erik Forsén
Mjölby Räddningstjänst diarienummer:	Händelserapport: G2021.020490
Händelse: Onsdag 2021-02-24 klockan 20.15. Brand i lägenhet med hastigt brandförlopp. Polisen fann rester av motorbensin både innanför och utanför ytterdörren samt vid dörrens brevinkast. Allt talar för att det rörde sig om en anlagd brand i anslutning till lägenhetsdörren. Branden resulterade i att lägenheten blev totalskadad. Trapphuset samt en obebodd lägenhet på våningen ovanför blev rökskadade, ingen person kom till skada.	

Version	Datum	Utgåva	Handläggare	Kvalitetsgranskare
2	2021-03-10	Olycksundersökning	22	JF

Inledning

Anledning till undersökningen

Olycksundersökningen är utförd enligt Lagen om skydd mot olyckor (2003:778). Olyckan faller under räddningstjänstens fastställda kriterier för olycksundersökning nivå 2, eftersom branden mycket väl kunde ha fått betydligt större omfattning. Denna rapport kommer att visa den troliga orsaken till olyckan samt redovisa hur räddningstjänstens arbete på olycksplatsen utfördes.

Olycksundersökningen syftar inte till att ligga som underlag i rättsliga sammanhang mellan externa parter eller avgörande om ansvarsförhållanden.

En kopia av olycksundersökningen kommer att skickas till de aktörer som Räddningstjänsten i Mjölby anser ha gagn för den i sin verksamhet.

Metod

Insamlandet av uppgifter rörande olyckan har skett genom:

- Granskning av räddningstjänstens händelserapport.
- Samtal med insatspersonal som var på plats.

Orsak

Brand i lägenhet med hastigt brandförlopp. Polisen fann rester av motorbensin både innanför och utanför ytterdörren samt vid dörrens brevinkast. Allt talar för att det rörde sig om en anlagd brand i anslutning till lägenhetsdörren.

Räddningstjänstens agerande

Klockan 20.15 mottog station 242-5000 (Mjölby) förlarm om brand i byggnad. Samtliga enheter befann sig då på stationen. Stort larm brand i byggnad gick sedan ut klockan 20.16. Ledningsenhet 5080, räddningsenhet 5010 och höjdenhet 5030 åkte på larmet. Även station 242-5300 (Skänninge) hade fått in larmet och åkte med skärsläckarenhet 5310. Genom räddningscentralen (RC) drogs station 242-5600 (Boxholm) med räddningsenhet 5610 och vattenenhet 5640.

Under utryckning gick RC ut med information om att det var konstaterad brand i en lägenhet på markplan i ett flerfamiljshus. Enhet 5080 tryckte sig framme klockan 20.19. Lägenheten var då övertänd och lågor och rök vällde ut genom altandörren till lägenheten.

På bilden syns altandörren upplyst. Denna användes som angreppsväg vid rökdykning (bilden är tagen efter att rökdykningen är avslutad).

Räddningsledaren (RL) valde att prioritera sitt OBBO¹-varv före en eventuell omedelbar åtgärd då enhet 5010 anlände endast ca 30 sekunder efter 5080. RL gick runt byggnaden och kunde se att trapphuset var rökfyllt och att det översta fönstret stod öppet (detta fönster var konstruerat för att automatiskt öppnas vid brand). En person stod utanför trapphuset och hostade lätt samt flertalet personer var ute på baksidans loftgångar och rörde sig mot trapphuset för att evakuera. RL kommenderade dessa att kvarstanna i sina lägenheter.

¹ OBBO: Orientering, bedömning, beslut, order.

Byggnadens baksida med loftgångar och trapphus. Högst upp syns fönstret som öppnas automatiskt vid brand.

Tillbaka på framsidan av byggnaden gav RL order till brandstyrkan att släcka, genomsöka och ventilera den övertända lägenheten. Medan rökdykarna gjorde sig redo kunde rökdykarledaren påbörja utvändigt släckning. Rökdykarna fick snabbt kontroll på branden då lägenheten enbart bestod av ett rum och kök. Under släckningsarbetet gjorde rökdykarna en ovanlig observation om att det var ett stort hål i ytterdörren.

När rökdykningen påbörjades gick RL in genom entrén på framsidan av byggnaden och upptäckte att lägenhetsdörren var trasig. RL gav ordern att ventileras trapphuset med hjälp av fläkt från entrésidan. I och med denna åtgärd ventilerades både trapphuset och lägenheten samtidigt.

Framsidan av byggnaden med entré (svart oval).

Polisen gick ut med information om att det fanns misstanke om brott och att rökdykarna skulle vara så försiktiga som möjligt i sitt släckningsarbete. Efter släckningsarbetet kontrollerades övriga lägenheter om de hade blivit rökskadade. Lägenheten ovanför branden, som var obebodd hade blivit rökskadad men gick att vädra ur snabbt. Det hade uppstått vattenläckor i badrummet i den branddrabbade lägenheten, varvid brandstyrkan hjälpte till att stänga av ingående vatten. I samband med detta gick polisen ut med att det fanns en risk för explosion i lägenheten. Polisen såg därmed till att alla utrymde byggnaden. Räddningsinsatsen avslutades 2021-02-24 klockan 22.00.

Slutsatser/Erfarenheter

- Resultatet av denna räddningsinsats blev väldigt lyckat, de nämnbara skadorna av branden begränsades till startbrandlägenheten. Byggnaden har en plåtfasad med underliggande cellplastisolering innanför och när brandstyrkan anlände till platsen var det en fullt utvecklad lägenhetsbrand, vilket innebar en påtaglig spridningsrisk längs med fasaden. En framgångsfaktor till den lyckade insatsen var fordonsuppställningen. 5080 körde aldrig ända fram till byggnaden utan parkerade 50-75m ifrån byggnaden. 5030 stannade på halvhalt och inväntade order. RLs beslut att prioritera sitt OBBO-varv före en eventuell omedelbar åtgärd var i detta fall också lyckat då hen stoppade flertalet personer från att evakuera genom det rökfyllda trapphuset.
- Vid ett rökfyllt trapphus i ett flerfamiljshus bör räddningstjänstens första åtgärd vara att skapa en rökfri miljö i trapphuset. Risken är påtaglig att boende väljer att spontanevakuera genom trapphuset framför att stanna kvar i sin lägenhet. Erfarenhet ifrån tidigare insatser bekräftar detta. Ventilering av trapphus kan ske parallellt med utvändigt släckning (t.ex. med pulversläckare eller 25m smalslang). På så sätt hanteras risken med det rökfyllda trapphuset och spridningsrisken längs med fasaden samtidigt. Detta ställer krav på korta beslutstider och snabbt agerande vilket måste övas om det skall ske naturligt på larm.
- Inaktivitetslarmet till den ena rökdykaren utlöstes under pågående insats p.g.a. av för hög omgivningstemperatur. Rökdykarna påtalade att det var varmt men upplevde ändå att de kunde genomföra insatsen på ett säkert sätt. Om inaktivitetslarmet reagerar för känsligt på omgivningstemperaturen kommer det att störa insatsen, samt risk finns att rökdykaren stänger av inaktivitetslarmet. Det behöver utredas vad det är för temperatur inaktivitetslarmet utlöses av samt om detta skall korrigeras.
- För att ständigt förbättra och utveckla räddningstjänstens arbete på olycksplats är det lämpligt att göra någon form av insatsutvärdering efter avslutad insats. Ett bra verktyg för detta kan vara After Action Review (AAR).

Åtgärdsförslag

- Ta fram övningar som simulerar brand i flerfamiljshus med rökfyllt trapphus.
- Utredda vad för omgivningstemperatur som krävs för att utlösa inaktivitetslarmen samt om detta skall korrigeras.
- Se över om det finns behov av en ny rutin där brandstyrkan alltid genomför en insatsutvärdering efter avslutad insats, t.ex. genom metoden AAR.

Sändlista

Följande aktörer sändes en kopia av olycksundersökningen.

- MSB, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap.
- Länsstyrelsen.
- Räddningscentralen Lambohov.

Mjölby, 2021-03-19

Handläggare: Per Molin, Brandman

Räddningstjänsten Mjölby